

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računano se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oзнanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnishtvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji, 5. maja. [Izv. dop.]

—j—. Stara sreča ne zapuša grofa Taffeja! Po hudi toči, katera se je tekom budgetne razprave bila usipala na njegovega naučnega ministra ter vsaj indirektno na ves kabinet, — sedaj že nekoliko dnij dobrodejen dežek v podobi govorniških izgrediv in parlamentarnih škandalov, s kojimi čestita opozicija svetu dokazuje svojo absolutno nezmožnost, da bi se jej rebus sic stantibus zopet kedaj moglo izročiti državno krmilo! Ta dokaz pride o pravem času; zlasti Celjskemu Foreggerju mora grof Taffe posebno hvaležen biti za izredno uslugo, katero mu je, dasi proti svoji volji, storil s svojim uprav bedastim postopanjem.

Evo nekoliko komentara k zadnjim državnoborskim sejam! Povod novim škandalom dala je razprava o „šolskem nadzorstvu“. Prvi contra-govornik bil je — naš državni zbor ima sedaj nalik vojaški godbi vedno svoj „turški boben“ — najdražji izmej vseh poslancev, neusahljivi Türk! Pustimo na strani nepopoljšljivega brbljača ter oglejmo si njegovega naslednika v debati, poslanca Gregorca. V svojem govoru bičal je zastopnik Ptujskih kmet-skih občin zlasti poslovanje nemškega „Schulvereina“, kateri se s podporo štajerskega deželnega šolskega sveta „pošteno“ trudi, z odpadniki pomnoževati število štajerskih Nemcev. Hvaležno gradivo, mnogo tudi srečnih izrekov in pravih konkluzij v Gregorčevem govoru, le škoda, da se govornik po prisojenem temperamentu semtertjádá zapeljati v preveč osobne napade, koje „in genere“ obsojamo že zaradi nepovoljnih posledic. Odgovarjal je njemu ter posebno tudi poslancu Klunu koroški Ghon, ponavljajoč staro obrabljeno melodijo, da je Koroška uprav idila narodnega miru, ter da le oni vražji „kranjski“ hujskači slogo kalé mej obema narodnostima v starem Korotanu. Seveda, Klunovih stvarnih trditvev niti jedne ni mogel zanikati ali ovreči!

Beseda so potem podali Dunajskemu zastopniku dr. Luegerju. Govor njegov bil je zanimiv v marsikaterem oziru. Slikal nam je razmere šolstva Dunajskega, dokazujoč — in tu je mož govoril golo istino, — da je ljudska šola na Dunaji prava do-

ména strankarskemu nemško-židovskemu liberalizmu, kateri čisto samovoljno postopa z učiteljskim osebjem. Levičarji so se kar jeze penili mej Luegerjevim govorom, desnica pa ga je pazno poslušala, čestokrat odobravajoč razne besede njegove. Žal, da je Lueger na jednom mestu zopet nekoliko čez ojnice skočil ter z nekim prav nepotrebnim osobnim napadom na pristaša nemškega kluba, posl. Svobodo zmanjšal utis njegove sicer jako stvarne razprave. Razkladal je namreč odstavo nekega šolskega ravnatelja Blobnerja, kojega je bil Svoboda po raznih nakanah spravil ob njegovo mesto. Pri tej priliki napadal je pa ob jednom pritlikavega Svobodo tudi v njegovi lastnosti kot c. kr. poštarja, trdeč, da pisma njegovih političnih protivnikov neso več varna na c. kr. pošti v Tahovem. Sedaj bil je zopet ožen v strehi, razvnetost mej levičarji razodevala se je takoj v gosti nepretrgani vrsti odurnih psokv, in — radovedno smo čakali, kaj poreče generalni govornik „contra“ upisanih nemško-liberalcev. Radovednost bila je tembolj utemeljena, ker so levičarji to nalogo bili prihranili diki Celjskega nemštva, krivonosemu Rihardu Foreggerju!

Veliko zaupanja pač niso imeli niti lastni pristaši ne do Rihardovih zmožnostij! Že mej Luegerjevim govorom romali so k njemu drug za drugim Weitlof, Menger in drugovi poučevati odličnega izvoljenca Celjskih Tevtonov, kako mu je zavračati argumente in napade predgovornikov. A kako so se spekli, kako sramotno ulogo igral je ta „generalni govornik“! Lastno stranko začel je napadati, v nemško-avstrijski klub se je zapodil! Ravnokar je bil izražal ves svoj moraličen gnjev nad Luegerjevimi sumničanjem in takoj potem ljubeznjivo spodtika tovarišem Plenerjeve stranke, da so „marijone, katere plešejo po komandi „N. Fr. Presse“, koja se zopet vlada po — Pariških inspiracijah“! Tedaj Plener in Herbst, Sturm in Chlumecy, vse te vrline liberalnega parlamentarizma, niso po brezobzirni razsodbi velikega Foreggerja nič družega — nego francoski agentje! Vaš dopisnik stal je mej Foreggerjevimi govorom pri poslancih nemško-avstrijskega kluba; ne more Vam pa popisati globokega zaničevanja, s kojim so resni,

osobno neomadeževani možje, dasi politični protivniki naši, izražali se o Foreggerju ter njegovih ostudnih čenčarijah! In tak človek, čegar umazana preteklost je le predobro znana v poučenih krogih Dunajskih, tak človek drzne se, oblastno se ponášati s svojo „brezobzirnostjo“! Je pač nekaj na njegovi trditvi, le pravega izraza ni bil našel, beseda „brezobzirnost“ ni tu na svojem mestu, veliko bolj primerna bi bila za takega možaka druga, katero si blagohotni čitatelj lahko sam misli. Nas ni prištevatiti zagovornikom ali celo oboževateljem Dunajske „N. Fr. Presse“; radi pa pritrdimo ostrim sodbi liberalnega glasila, katero se izraža o Foreggerju: „Dass solches Holz durch die Wogen der Wahlen bis ins Parlament geschwemmt werden kann, ist ein Zeichen der Zeit.“ Kar je ta grešnica dan po zadnjem Foreggerjevimi govora pisalo o Celjskem zastopniku, „Von dem Wicht mit der eisernen Stirn“, dobro si bodemo zapamtili, in reproducirali si bodemo dotični članek, ako se zopet jedenkrat zljubi nemškimi politikom na savinjskem obrežji, tako plemenito rastline še jedenkrat presaditi v parlamentarno gredico.

Po Foreggerjevem govoru običajna ploba „stvarnih“ popravkov! Stvarno popravljal je jedini Klun, kareri je Ghona na podlagi uradnih spisov temeljito zavrnil. Osobni napad Svobodov na Luegerja je nov dokaz one surovosti, s koje se Knotzovci napolnili parlamentarne razprave. Zahteval je sicer, da se izvoli poseben odsek v zmyslu § 58 opravnega reda, kateri naj sodi o Luegerjevem natolcevanji. Odsek se je izvolil po oddelkih, svojim poročevalcem izbral je dra. Tonklija in v sobotni seji bavila se je zbornica še jedenkrat s tem umazaniam vprašanjem.

O konečni rešitvi par kratkih besedic! Po opravnem redu dotični odsek nima ter ne more imeti naloga, da preišče meritorno utemeljenost kakega osobnega napada. Omejiti se mora na zgolj formalno vprašanje, je li kdo izmej poslancev po tovariši bil žaljen v svoji osobni časti; v takem slučaju mora nasvetovati grajo nasproti žaljivcu. Poročevalec Tonkli postavil se je tudi na to jedino pravilno stališče ter ne zmeneč se za gradivo, koje je Lueger bil predložil odseku z namenom, dokazati

LISTEK.

Slike Kozaške.

Mitro.

(Češki spisal E. Jelinek, poslovenil Podvidovski.)
(Dalje.)

Ali Mitro se je britko nasmejal in nekov žel zasmeh skrčil mu je usta. To ni pristojalo vrlemu „molodcu“.

Ivan je pomikastil Mitro: No ... no!“

„No!“ zakričal je konečno Mitro, „pošiljaš me k njim ... pa more-li mej nje zlodej?! Moja kača neče zlodeja ...!“ Pri teh besedah se je hitro strašno zakrohotal. Smeh njegov proniknil je v gozd vsplasil nočne ptice.

Ivan stal je osupel kakor steber.

„Glej, čudiš se!“ Povesivši pa glavo v dlan upokojil je kmalu z nekoliko besedami Ivanovo in mojo osuplost: „Na dan sv. Akila pasel sem živinico poleg železnice. Živina se je držala skupaj, se ni raztresla in zato sem si piskal pesni. Tu prileti po železnici óni črni zmaj ... hropel in žvižgal je kakor bi iz pekla jezdil ... in tu mi vrže nekdo v naročje krasen srebrn penez kopejk ... No, šel

sem torej za to zahvalit se gospodu, kopejke, dal sem popom za svečo, a krasni srebrni penez pedaril sem Hani ...

In zopet je proniknil po gozdnej tišini Mitrov silni krohót.

„Hoj, kaj misliš?“ rekel je hripavo s slabotnim glasom po trenutku „... neprijazni Dimitrij nalagal je v vasi Bog ve kaj, a do večera mi ni nihče več verjel, da sem v častni dar dobil kopejko in srebrni penez ... no ... no ... a ta Hana, ta kača je verjela in ko sem zvečer k njej prišel, na okence potrkal ter jej penez srčno rad ponujal — peneza od zlodeja ni vsprejela in je zaprla okence ...“

„In ti?“ segel mu je v besedo Ivan.

„V drugo nesem trkal! — Izrekši to hitro vzdihnil je globoko ter izginil v trenutku brez sledu v gozdnih goščavah.

„Mitro, oj Mitro!“ Klicala sva oba.

Mitro se že ni oglasil. Gozdna globina zapazena s silno temo bila je neprodorna. Vsako zasledovanje bilo bi zaman. Ni kazalo torej inega, kakor nadaljevati pot, akoprām sem takoj čutil, da sem imel z Mitrom saj nekoliko besed izpregovoriti. Toda bilo je že prepozno ...

Ko sva se pa za nedolgo bližala vasi, opazil sem za hišami obširno vodo. Nesem vedel, je-li to jezero, potok ali le reka.

„Je tu globoko?“ vprašal sem nehote Ivana.

„Brez dna!“ glasil se je odgovor.

Stresnil sem se — ne vem niti čemu.

To noč imel sem nenavadno nepokojno; po doba Mitrova pojavljala se je neprestano pred menoj in me napolnjevala s stoterimi domnevanji. Danes se pač smejam svoje skrbnosti ... ali takrat, takrat zares ni bilo, da bi se bil šalil!

Saj poznam troho te Kozake!

Dne nesem mogel dočakati in jedva so zasvetili prvi jutranji žarki nad Ukrajino, vzburlil sem inace mirno vas na način, nad mero neobičen. V nemnogih kozaških kočah, razloženih v polukrogu, gotovo ni bilo težko raztrositi važno novico, da „je prišel neki zelo imeniten gospod, ki je gredoč tod z vlakom pred nekoliko dnevi, vrgel pastirju po nepredvidnosti srebrn penez. Kdor o tem ve, naj naznani to starejšini — in odmena „imenitnega“ gospoda mu ne odide.“ Tudi primerna nagrada za ta penez bila je, kakor gre, namenjena.

(Konec prih.)

opravičenost svojega izreka, kratko utemeljeval odsekov formalni predlog. Lueger se je potem zagovarjal v daljšem govoru; govoril je danes čisto mirno, dobro je brzdal svojo notranjo razvnetost in kar je pravil o gospodu Svobodi, dokazujejoč trditve v svojo z raznimi pismi, časnikarskimi odlomki in listinami, ni ostalo brez globokega utisa na večino. Izmej levičarjev čuli smo trojico govornikov: grofa Dubskega, dr. Koppa in Weitlofa, koja sta si stavila nehvaležni namen, gospoda Svobodo popolnem osnažiti ter pege in maroge mu izbrisati, s kojimi ga je stigmatizovala Luegerjeva roka. Da se to delo krščanske ljubezni ni po vsem posrečilo spretnima govornikoma, videlo se najbolj pri končnem glasovanju. Navzlic vsem gorkim apologijam bili so pri glasovanju — desničarski sedeži prazni, večina je demonstrativno ostavila dvorano, in krdelce desničarjev, kateri so vztrajali v zbornici, mej njimi tudi nekaj Slovencev glasovali so celo proti odsekovemu predlogu.

Sicer se je tudi dr. Kopp bil spozabil v svojem zagovoru ter nasproti Luegerju se posluževal žalilnih izrazov, tako da se je tudi ta mogel sklicevati na zbornico ter po istem § 58 zahteval volitev sličnega odseka. Smolka napravil je dober dovtip, krstil je to komisijo „der Beleidigungsausschuss“. Žalibog je videti, da bode ta čudni odsek še mnogo posla imel v našem zdivjanem parlamentu!

Govor državnega poslanca gospoda Karola Kluna

v 223. državnozborni seji dne 1. maja 1888.

(Dalje.)

Kot glavne uzroke, da se je to storilo, navajali so oficijozni listi slabo obiskovanje dotičnega zavoda, nadalje da treba gledati, da se kaj prištedi pri državnem gospodarstvu in da se preveč ne pomnoži duševni proletarijat. Jaz ne tajim, da treba štediti v državnem gospodarstvu in bi želel, da bi predlogi in rezultati komisije, ki se je bila pred leti nalašč v ta namen sestavila, že prišli na dan. Ravnotežje v državnem gospodarstvu se ne bode doseglo, če se bodo le pomnoževali dohodki in se ne bodo hkratu poniževali stroški.

Pa baš pri ministerstvu, o katerem sedaj razpravljamo, se v drugih slučajih tako strogo ne štedi. Kranjski deželni zbor je sklenil v poslednjem zasedanju spremembo zakona, ki se tiče odkupovanja duhovske in cerkvene bire. Po želji prebivalstva in konstitucijskih načelih prenenil je zakon tako, da bi se bira odkupila le tedaj, če bi zahtevala večina prebivalstva.

Če tudi je jasno, da bi se povečala znatno bremena državnemu zakladu, ko bi se izvel ta odkup, kajti po novem zakonu o kongruji, morali bi mnogo več doplačevati za dotacijo katoliškim dušebrižnikom iz državnega zaklada. Četudi ni naglo izvedenje tega zakona v interesu učne uprave, se je vendar vladni zastopnik kaj zdržljivo izjavil in nam dal malo upanja, da bi se sankcionirala predlagana premena. In kaj mislite, gospóda, zakaj?

Samo zategadel, da se birokratična šablona, katere podlaga se je v tem z vsprejetim zakonom o kongruji že precej premaknila, ne alteruje, da bode dotični zakon za Kranjsko se ujemal z dotičnimi zakoni drugih dežel, je vlada bila takoj pripravljena odreči se vidnemu prištedenju in je rada vsprejela večje obremenjenje državnega zaklada.

Sicer po tudi ni res, da bi država kaj prištedila, ker se je odpravila gimnazija v Kranji. Ravno nasprotno. (Čujte! na desnici.) Gospod naučni minister izjavil se je v budgetnem odseku, da spozna, da zavodi, ki so se nam pustili, ne zadostujejo, in je nam obetal, da se osnuje druga nova gimnazija v Ljubljani.

Vprašam pa, gospóda moja, mari se bode s tem res kaj prištedilo. V Kranji je občina napravila gimnazijsko poslopje, v Ljubljani bode pa učna uprava je morala še le zidati, in bode zato potrebovala znesek, katerega letne obresti bi gotovo po krivale tretjino vseh stroškov, katerih je bilo treba za Kranjsko gimnazijo. V Kranji je mestna občina doprinesla 1000 gld. za plače učnega osebja in skrbela za vse druge šolske potreščine.

V Ljubljani bode pa vse te troške morala prevzeti država in k temu še večje aktivitetne prilike profesorjev. Gratulujem gospodu finančnemu ministru k prištedenju, katero mu je pripravil tovariš njegov.

Pa ne le državni zaklad, temveč tudi žepi roditeljev imeli bodo veliko škodo vsled te mini-

sterske naredbe. Že pri šolnini je tak razloček, da bi roditelji otrokom lahko omislili jedno obleko. Nadalje se tudi ne sme prezreti, da je stanovanje in hrana v Ljubljani mnogo dražji nego v Kranji, in da že sedaj primankuje stanovanj v Ljubljani, pa jih bode še bolj primankovalo, če se osnuje nova gimnazija in bode torej prihajalo več dijakov.

Pa tudi drug navedeni povod, da se omeji duševni proletarijat, ne velja. Kamor obrnete oči v našej deželi, povsod vidite znatno pomankanje inteligentnih delavnih močij. Duhovskih mest je po šematizmu iz 1888. leta nič manj nego 180 praznih. Deželna uprava ne dobi potrebnih v jezikovnem oziru kvalifikovanih kandidatov in si mora pomagati, kakor more. Pravosodje je že absorbiralo vse moči, ki so bile na razpolaganje, medicinec tako primankuje, da sta deželni odbor in mestni magistrat Ljubljanski v največji zadregi, kadar treba oddati kako mesto sekundarja v deželni bolnici ali pa zdravnika v Ljubljani. Kje bomo vzeli po trebno osebje, če bode treba pri izvajanju sanitetnega zakona, kateri je sklenil deželni zbor, oddati 30 novih zdravniških mest? Pri nas na Kranjskem se ne more govoriti o duševnem proletarijatu, temveč že tako primankuje inteligentnih delavnih močij, da jih nikakor ne moremo kaj oddati v sosedne dežele, kakor se je godilo prejšnja leta, in se bode zategadel tako pomankanje od leta do leta bolj čutilo v sosednih deželah, če se bode skrčilo število srednjih šol, kakor hoče učno ministerstvo.

Sedaj bodete razumeli, zakaj je odprava Kranjske gimnazije vzbudila tako nevoljo in razburjenost mej slovenskim prebivalstvom, še bolj bodete pa razumeli, ako pretehtate natančneje okoliščine, ki so v zvezi z odpravo tega zavoda. Zavod je res koncem 1887. l. imel le 85 učencev, pa ne glede na to, da se število učencev v primeri z mnogo manjšim številom učencev dražje višje realke, ki znaša po izkazih, katere imamo pred nami 8 do 130, in poprek 30 do 40 učencev, ne sme imenovati majhno in da sploh ni nesreča, ker je pouk tem intenzivnejši, čim manjše je število učencev. Da je pa tako malo učencev, krivo je le šolsko oblastvo, ker ni izvajalo ukaza državnega ministerstva z dne 13. maja 1861, po katerem morajo gorenjski učenci obiskovati Kranjsko gimnazijo, ter je brez razločka vzprejemalo, kar se je oglasilo za Ljubljanskogimnazijo.

(Dalje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 8. maja.

Gospodska zbornica ima v petek sejo. Na dnevnem redu je mej drugim drugo branje o spremeni državnozbornskega volilnega reda za kmetijske občine na Češkem in za veleposestvo gališko.

Vlada je prepovedala ravnateljem gimnaziji, realk, meščanskih in ljudskih šol na Češkem, da nemajo šolskih prostorov prepuščati brez dovoljenja deželnega šolskega sveta za politične in druge shode, ki se ne tičejo šolstva samega.

Po vsem Izraelu je velike veselje, da je obsojen **Schönerer**. Židovski listi v dolgih člankih izražajo veselje svoje. Ne ve se pa, če bodo ta obsojba res toliko koristila židom, kakor mislijo. Razna znamenja kažejo, da bodo protisemiti sedaj morda dobili še več privržencev. Protisemitizma ni izumel **Schönerer**, ampak, ga je prouzročilo postopanje židov samih.

Znano je, da si vlada na **Ogerskem** jako prizadeva, da bi pomadjarila vse nemadjarske narodnosti in da to ni brez uspeha. Tako poroča „Eyertertes“, da je občina Kis Tormas, ki je bila še pred 25 leti popolnem nemška, sedaj že skoro popolnem madjarska. Moški prebivalci, ki so se dosedaj brili, že nosijo dolge brke in znajo dobro plezati čardaš. Madjarska noša je popolnem izpodrinila nemško. Prebivalci pošiljajo svoje otroke v madjarske občine, da se dobro priučijo madjarščini. Naravno je, da madjarski list hvali vrle občane, ki se tako naučujejo za madjarščino.

Vnanje države.

Obnavna proti Popovu in tovarišem razkrila je sleparije pri družih **bolgarskih** polkih. Kakor so zatoženci dokazovali, so pri družih polkih tudi iznevirili na tisoče. Pričakovati je torej še podobnih kazenskih pravd, ki bodo dokazale, kako globoko se je že ugnezdila korupcija v Bolgarskej. — Sodišče v Lompalanki je oprostilo Kutlovitane, ki so se morali zagovarjati zaradi dogovorov ob volitvah. Kakor je znano, bili so Kutlovitanci dali svoje glasove pri volitvah ruskemu carju.

Boulangiska liga se je konstituovala z naslovom „Liga republikanske akcije“. Kakor se vidi, Boulangierjevi pristaši hočejo veljati za dobre republikane, ker jim drugače narod **francoski** nič

ne zaupa. Predsednik Boulangierjeve lige je Languerre, jeden podpredsednikov pa Pavel Derouléde, ki je hkratu častni predsednik lige patrijotov.

Navadno se privrženci Liechtensteinovega zakona sklicujejo, da so v **Nemčiji** tudi konfesionalne šole, kakor jih ta zakon zahteva. To pa ni povsem resnica. Tako se piše nekemu Dunajskemu konservativnemu listu iz Berolina, da so v nekem selu blizu Berolina kaznovali katoliške stariše, ki otrok svojih neso hoteli pošiljati v javno šolo, v katerej poučuje protestantski učitelj, temveč so jih pošiljali v privatno katoliško šolo. Kaznovani so bili tudi stariši, ki so pošiljali otroke svoje v gališke katoliške šole, če tudi so dokazali s spričevali, da njihovi otroci pa jnozemskih šolah dobro napredujejo. Pritožbe na nadsodišče neso nič pomagale. Posebno Poljake silijo v protestantske šole, da bi se bolj gotovo ponemčili. Iz povedanega je jasno, da šolstvo v Nemčiji ni uravnano po Liechtensteinovih načelih.

Anglija baje misli svojo vojsko preustrojiti po vzgledu kontinentalnih držav in bode potem pridružila se tripelalijanci. Tako pišejo Berolinski listi. To bode pa najbrž teško izvesti, ker se bode narod upiral takej preustrojni. Moč tripelalijance bi se pa precej povečala, ko bi se jej Anglija pridružila s svojim brodomjem.

Dopisi.

Iz Kroke 8. maja. [Izv. dop.] Žalostne razmere našega trga so vedno hujše. Čedalje več je ljudij brez dela. V soboto 28. aprila odpuščenih bilo je zopet jih nad petdeset od dela. Živeža nič! Kaj bodo ubogi ljudje začeli? Kajti nad polovico je že odpuščenih, katere preživljajo večinoma mili darovi. Dela pa ne moremo nobenega dobiti. Od okrajnega glavarstva dobili smo nalog, da naj se upišemo za delo v Ratečah, kjer uravnavaajo Trebinsico. Zelo smo bili tega veseli. Zapisalo se nas je precej 85. Ko je bilo pa treba delo pričeti, se nam je reklo, da kovači neso za tako delo in da so nas odvrgli tisti, kateri so delo prevzeli. — To je vendar več ko čudno. Potok se uravnava s pomočjo dežele, katera mora zalagati več ko 10.000 gold. za to delo. Domači ljudje pa, ki bi radi delali in iščejo zaslužka, da bi mogli preživeti sebe in svoje revne rodbine, odbijejo se. Slišimo, da pride 30 kaznjencev iz Ljubljane v Rateče in da se jim plačuje 70 krajc. na dan. Nam se reče, da kovači neso za tako delo. Zakaj ne? Mar neso vajeni tridih opravil, bolj ko kaznjenci, ki se celo zimo redé brez teškega dela v toplih sobanah. Ako dežela toliko denarja žrtvuje za uravnavo potočičev na Gorenjskem, naj bi tudi domači ljudje dobivali zaslužek, da jim ni treba beračiti ali poginiti od gladu.

Slavni deželni odbor torej opozarjamo na ravnanje vodstva v Ratečah ter ga silno prosimo, da se potegne za nas in da ne izplačuje deželnih denarjev tujim delavcem.

Čitali smo, da bode sklicala dež. vlada neko ênketo, ki bi se posvetovalao tukajšnjih žalostnih razmerah. Dobro, pa nam je treba nujne pomoči v sedanjem kritičnem trenutku. Naj bi prišla komisija na lice mesta in preiskala uzroke neznosne naše bede, kateri so ostali večinoma zakriti zaradi boječnosti kovačev. (Kolikor je nam znano, ni še določen dan za ênketo. Da pa kovači neso bili vsprejeti na delo v Ratečah, zdi se tudi nam prečudno. Trebalo bi preiskati, zakaj je vodstvo za uravnavo hudournikov, ki ima svoj sedež v Beljaku, tako ravnalo, ko vendar dežela plačuje polovico stroškov. Uredn.)

Iz Logatca 6. maja. (Proslavljenje štiridesetletnice vladanja presvetlega cesarja v Logaškem okraji.) V združenji biva in raste moč in veljava, v skupnosti doseže se vse, in zato so na vabilo županstva Dolenje-Logaškega z dne 23. aprila, dne 26. aprila t. l. v Dolenje-Logatci v mnogobrojnem številu zbrani merodajni in odlični gospodje in možje iz Logatca jednoglasno sklenili proslavljati združeno ta znameniti dan ter povabiti k temu proslavljenju vse kraje Logaškega političnega okraja. Naudajala jih je misel, da bi ta slavnost, pri katerej bi bile v skupno delovanje združene vse moči v okraji, dajala praznovanju značaj vzajemnosti celega političnega okraja in nudila tako prebivalstvu manjših občin, katerim bi ne bilo mogoče s svojimi sredstvi tem povodom kaj trajnega in dobrodelnega zvršiti, priliko se s svojimi patrijotičnimi čutili pridružiti naušusenju celega okraja.

Volil se je odbor, kateri naj bi sestavil vsopred celej slavnosti, kateri naj bi vodil taisto, in kateri naj bi deloval in si prizadeval napraviti taisto kolikor mogoče sijajno.

Dne 27. aprila t. l. napravila so se vabila gospodom odbornikom ter prosilo taiste, da blagovole vsak v svojim krajih posvetovati se z merodajnimi gospodu o tem, „se li napravi proslavljenje štiridesetletnice skupno, združeno — oficijalno za celi politični okraj Logaški“, in uspeh posvetovanja potem do 5. maja t. l. naznaniti glavnemu odboru, oziroma udeležiti se tednevne seje.

Dne 5. maja t. l. ob 6. uri zvečer zbralo se je 22 gospodov odbornikov glavnega odbora v. Go. renjem Logatci.

Vsak kraj bil je ali poslal zastopnika v to zborovanje, ali pa je pismeno potrdil, da se strinja z vsem, kar sklone odbor in da z veseljem pozdravlja te slavnosti, ali pa je po pooblaščenih izjavil se za skupno — oficijalno proslavljenje. Vseled tega so po otvorjenji seje zbrani gospodje odborniki na podlagi ustnih in pisanih izjav jednoglasno sklenili napraviti dne 22. julija t. l. v Logatci veliko svečanost kot oficijalno proslavljenje štiridesetletnice vladanja presvetlega cesarja za politični okraj Logaški.

Slavnostni odbor pa nikakor ne želi s to oficijalno slavnostjo ovirati lokalna podjetja občinam, katere teže za enakim smotrom, skazati ljubezen in češčenje premilostljivemu vladarju, temveč, vsi člani odbora podpirali in pospeševali bodo radostno razven oficijalne slavnosti tudi vsako lokalnega značaja, ki se bode pred ali po 22. juliju t. l. vršila.

Nato razložil g. tajnik glavne poteze vsopreda, po katerem naj bi se ta slavnost vršila. Zbrani odobro in potrdijo ta načrt v popolnem obsegu prepustivši konečno razvrstitev in ureditev raznih točkov vsopreda eksekutivnemu odboru.

Potem bi se imela vršiti volitev eksekutivnega odbora, kateremu je dana težavna naloga, delati da se slavnost kolikor moč sijajno in veličastno zvrši. Pred volitvijo pa so se oglasili oni gospodje, kateri radovoljno prevzamejo oskrbo raznih točkov programa — in 14 gospodov iz Dolenjega in Gorenjega Logatca prevzelo je z veseljem dela eksekutivnega odbora. Radost pa je priklopela do vrhunca, ko je izjavil gospod J. Novak, c. kr. rudarski nadsvetnik iz Idrije, da prepusti za ta dan brezplačno vrlo Idrijsko rudarsko godbo — in, ko je župan Idrijski, gospod Štefan Lapajne, obljubil skrbeti za to, da se na slavnostni večer napravi na umestnem kraju umetelni ogenj.

Zborovanja bilo je potem konec — a razgovor o celem slavnosti trajal je pozno v noč.

Iz Krško-Kostanjeviške okolice 7. maja. [Izv. dop.] Krško „Pedagogičsko društvo“ je zborovalo 3. t. m. v Kostanjevici. Razen domačih, Krških in okoliških učiteljev se je tega zborovanja udeležilo še več odločnih, za šolo jako unetih mož iz Kostanjevice, n. pr. g. okr. sodnik, g. župan, g. prvosednik okr. šol. sveta in še več družih. G. učitelj nam je pravil, da so Kostanjevčani jako prijazni šoli in učiteljstvu, ki mu radi pomagajo pri težavnem delu, dokaz temu velik in lep šolski vrt, katerega je občina šoli napravila. V tem oziru naj bi Kostanjevico posnemale druge občine (oziroma krajni šolski sveti), ki bi morebiti to še laže storili! Toliko le mimogrede...

Zborovanje otvori g. predsednik ob napovedanej uri ter vse navzoče prav priščno pozdravi. Objavijo se dopisi — in odobri se tudi zadnjega zborovanja zapisnik.

O „domači vzgoji“ govoril je prav zanimivo g. ravnatelj Lapajne s Krškega. Poudarjal je, da bi bilo umestno in koristno, da bi se izdala posebna knjiga o „domači vzgoji“, zlasti takozvanemu srednjemu stanu v rabo, ker le-ta nema toliko prilike pečati se z otroško vzgojo, kakor dragi stanovni. Ako bo mogoče, bode odbor „Pedagogičskega društva“ s prihodnjim letom izdal tako knjigo.

G. Abram je predaval „o sadje reji in čebelarstvu“ zelo obširno in temeljito. Spominjal se je krajev, kjer je služboval ter nam pripovedoval, kako so ga tu ali tam podpirali ali ovirali pri napravi šolskega vrta. Najbolj pohvalno se je izrazil o Kostanjevici, kajti tu mu gredo vsi na roke, kajti občani so prepričani, da bode vse to njim — oziroma njihovim potomcem največ koristilo. — Oba govora sta bila pohvalno vsprejeta.

Od raznih nasvetov naj omenim najprej onega, tikajočega se okr. šol. nadzornikov. Sklenilo se je, da društveni odbor odpošlje potom šolskih oblastev na naučno ministerstvo prošnjo, v kateri se bode poudarjalo, kaki nadzorniki bi ugajali naj-

bolje — namreč: „Visoko naučno ministerstvo naj blagovoli pri imenovanju okrajnih šolskih nadzornikov ozirati se na popolno teoretično in **praktično** strokovno izobraženost.“ Na ta način bi gotovo v prvi vrsti ta mesta dobili ljudski učitelji, ker le ti vedo najbolje presojati šolske razmere. Vsaj bilo bi tudi prav, da bi učitelji nadzorovali učitelje, kakor je tudi pri družih stanovih običajno.

O nasvetu ob izboljšanju učiteljskih plač bode odbor pozneje kaj ukrenil. Sicer pa o tem poročam obširneje pri drugi priložnosti.

Na to se zborovanje zaključilo s trikratnim „slava in živio“-klici na presvetlega vladarja Frana Josipa I.

Skupni obed imeli smo v Bučarjevi gostilni. Udeležili so se ga tudi zgoraj imenovani Kostanjevčanje. Sploh so pa ti gospodje pokazali, da so našemu društvu naklonjeni, kajti pristopili so tudi kot pravi udje k „Pedagogičskemu društvu“. Torej čast in slava zavednim Kostanjevčanom!

Preostaja mi le še nekaj malega. Predno še ni bilo „Pedagogičskega društva“, so mnogi slovenski učitelji po raznih slovenskih časopisih jadikovali v jedno mer: „Ustanovite nam „hrvatskemu pedagogičskemu društvu“ slično društvo, katero bode preskrbovalo pedagogičnih knjig“. Društvo imamo — in menite, da ga tisti — gospodje podpirajo? Kaj še! Niti materijalno, niti duševno!

Sploh pa, slovenski učitelji, na Vas je bodoči uspeh in razvoj tega koristnega društva ležeč, kajti ako ga ne bode podpirali, ne bode moglo uspešno delovati — ter še dalje izdajati potrebnih pedagogičnih knjig.

Veliko jih je še na dolgu za lansko leto. Torej prosimo, pošljite nam zaostalo udnino. — Letošnji „Pedagogičski letnik“ bode v kratkem dotiskan; vsebina njegova je čisto „pedagogično-didaktična“. Potemtakem ga udje kmalu v roke dobe. Pristopajte torej prav marljivo k temu društvu in podpirajte nas, da ne opešamo...

Zvezni zbor požarnih bramb kranjskih.

V Ljubljani 6. maja.

(Dalje.)

Pri razpravi pravil vpraša g. Bitenc, se li bodo podpirali iz zvezne blagajnice sploh bolni ali le v službi ponesrečeni udje, na kar poročevalec g. Rütting odgovori, da se bode o tem po odboru zveze določil še poseben red in da bode večja ali manjša podpora seveda zavisna od tega, kolike bodo denarne moči. K točki o namenu, oglašil se g. Rütting in pravi, da je namen zveze jedini le ta, kranjski deželi pripomoči do mnogih dobro izvežanih požarnih bramb, katere bi združene v celotno družbo, bile veliko društvo, s katerim bi morala računati država in dežela, kajti njih namen je hraniti in varovati premoženje in lastnino meščana in deželana, s tem pa obvarovati moč davkoplačevanja. Zvezni odbor se ne bode umešaval v to, kak bodi poveljni jezik posamičnih požarnih bramb. To ni namen zveze, prosto je vsakej požarni brambi, da si izvoli slovensko ali nemško poveljevanje. Gospod Hinterlechner naglašja, koliko večjih krajev na Kranjskem še pogreša toliko potrebnih požarnih bramb, na pr. Št. Vid nad Ljubljano, kjer je toliko umetnih rokodelcev mizarjev, ki imajo v zalogi zmirom mnogo dragega blaga. V taci krajih bode zveza morala delati na to, da se ustanove požarne brambe, kajti ne gre se na to zanašati, da bode že Bog in sv. Florijan pomagal, nego treba si je pomoči samim. Sploh pa naj bi se občine bolj brigale in ako treba po sl. dež. odboru silile v to, da skrbje prost. pož. brambam vsaj za gasilno orodje. Na Ljubljanski učiteljski vadnici pa naj bi se, kakor se poučujejo prihodnji učitelji v petji in telovadbi, isti poučevali tudi o gasilnih društvih, da prišedši na deželo na svoje poslovanje, ljudstvo pouče, kako potrebne so požarne brambe. G. Babnik iz Bizovika meni, naj bi sl. deželni odbor občine vendar prisilil k temu, da podpirajo prostovoljne požarne brambe, kajti nekateri občinski načelniki so taki možje, kateri bi najraje, ko bi se upali, delovanje požarnih bramb še ovirali. O donesku katerega ima plačevati vsaka požarna bramba za vsacega uda 10 kr., kakor to določajo predložena pravila, ali pa 20 kr., kakor nasvetuje zastopnik Novomeški g. Gustin, prične se daljši razgovor, katerega se udeleže zastopniki iz Radeč. Velikega otoka, Šmartna in Ljubljane ter se konečno sklone, da donesek naj iznaša le 10 kr. Kar se tiče doneska, katerega ima vsaka požarna bramba dona-

šati k upravnim stroškom, se je pojasnilo, da delovanje vseh udov je brezplačno, in kar se bode potrebovalo za pisarno in tisk utegne komaj znašati 30 gl. na leto. Precej oporekalo se je tudi dostavku Ljubljanske požarne brambe k zveznim pravilom, da mora vsaka požarna bramba imeti imenik udov v posebni knjigi upisan, kajti od jedne strani se je ugovarjalo, da se udje zmirom menjavajo, pristopajo in izstopajo, od druge strani pa se je trdilo, da v tej zadevi mora biti red, da je stanje prostovoljnih požarnih brambenikov razvidno. Slednjič je obveljalo, da mora vsaka požarna bramba, katere je ud zveze, imeti knjigo z natančnim imenikom udov.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (Deželni odbor kranjski) je imenoval oficijala II. vrste, Vinc. Vizjaka, oficijalom I. vrste; ingrosista Trilerja oficijalom II. vrste in pomočnega uradnika Zalerja v bolnici asistentom.

— (Za lokalno železnico iz Kranja v Tržič) dobili so gg: Karol Luckmann, vodja kranjske obrtne družbe, Filip Demberger, Edmund Glanzmann, And. Gassner, Karol B. Maly, Charles Moline, cesarski svetnik Ivan Murnik in Tržaški župan Reitharek dovoljenje za tehniška pripravljajna dela na 6 mesecev, počenši od 23. dne aprila t. l.

— (Slovenski klub na Dunaji) ima svoj deseti večer v soboto 12. t. m. v Knausovi restavraciji „Zum Lothringer“ I Kohlmarkt 24 v dvorani pri tleh. Čital bode g. Jos. Premeru: „O imenih“. Začetek ob osmi uri. S tem vabijo se na Dunaji bivajoči Slovenci, da se udeleže v obilnem številu tega večera.

— (Prijeteljem cerkvene glasbe) javljamo, da se bode v četrtek dne 10. t. m. ob 10. uri dopoludne v stolni cerkvi pod g. Foersterja vodstvom pela Palestrinijeva slavna maša „Missa Brevis“.

— (Gospod R. König) pritožuje se nekda, da so si slovenski listi ravno njega za žrtev izbrali, ker je on Nemeec. Neosnovanej tej trditvi ugovarjamo, da to ni istina, vsaj kolikor se nas tiče, ne. V taci zadevah se mi ne oziram ne na desno ne na levo in naši čitatelji se izvestno spominajo, da smo zaradi utihotapljenja užitni podvrženega blaga že parkrat posegli na narodno stran. Mi obsojamo tihotapstvo sploh, ne meneč se za osobo, ker je vsak tak čin javne graje vreden. Istotako obsojamo tudi vsako odurnost in brezozirnost, od katere koli strani. Radi tega grajali smo že dva čitalniška restavraterja, ki gotovo nista bila Nemca, grajali smo tudi Königovo odurnost in brezozirnost, ne radi njegovega nemštva, temveč v interesu potujočega občinstva in dobrega imenajužne železnice. Gosp. König uomenimo tu le, da imamo v Ljubljani še mnogo nemških restavratêrjev na pr. vse časti vredne gg. Eder, Ehrfeld, Trinker, Weber itd. pa nismo še nikoli uzroka imeli za pritožbe, ker občinstvu nasproti jako kulantno postopajo in bi za g. Königa gotovo dobro bilo, ako bi se bil takoj pri svojem prihodu v Ljubljano pri njih izšolal. — Slednjič omenimo še, da ni dognano, je li hotel g. König 30. marca t. l. zopet tihotapstvo zakriviti, ker v dotičnej zatožbi stoji: da König, noseč zavitek dacu podvrženega blaga, vrže zavitek, zagledavši preglednika g. Mehoro, v konduktersk voz, in na pritožbo g. Mehore pri poslujočem železničnem uradniku dejal je g. König: „Das Packerl geht privat“. Oddal je potem zavitek, ki je „privat“ v Ljubljano dospel, v Trst. Gotovo je, da tako postopanje ni pravilno, ker še nismo nikoli slišali o izrazu: „geht privat“, uradna ura za blago, z mešancem prihajajoče, pa menda tudi ob 1/2 11. uri po noči ni. To se nam je zdelo potrebno popraviti, da se nam ne bi očitalo, da nismo objektivni. Vsa druga izvestja o Königovih štirikratnih denarnih globah pri užitoinskem uradu in trikratnih obsodbah pri tukajšnjem delegiranem sodišči so pa istinita in končamo nadaljna poročila v tej zadevi, dasi nam je še marsikaj pod peresom ostalo.

— (Sneg) Kakor čitamo v Goriških listih, je v noči od petka do sobote v Trnovskem gozdu prav močno snežilo. Sneg maja meseca je pač redkost.

— (Svojega sina ustrelil) je Janez Frangež, posestnik v Murji pri Mariboru. Že več let živela sta s sinom v vednem prepiru in boji, psovala se in tepla. Pretekli četrtek sta se bila

Zopet sprla in sin zagrabil je sekiro in ž njo šel nad očeta, kateri pa je vzel puško v roke in sprožil. Zadel je sina v trebuh. Sin je preteklo nedeljo umrl.

— (C. kr. trgovinsko ministerstvo) naznanilo je trgovski in obrtniški zbornici z ukazom od 7. maja t. l., števil. 18.393, da po navodilu, izdanem francoskim carinskim uradom od francoskega glavnega carinskega ravnateljstva, ni pri poštnih zavojih več potreba prvotnih poverilnic.

— (Razpis dobave.) Da se zagotovi živež za c. kr. vojno brodogradnjo za dobo od 1. januarja 1889 do 31. decembra 1891, bode se vršila dne 6. julija 1888 ob 4. uri popoldne ponudbena razprava pri c. kr. vojnem pristaniškem poveljstvu v Pulji. Z vsako ponudbo je tudi izročiti odstopeno v znesku 10.000 gld. a. v. Pogoji, ponudbeni obrazci so tudi na ogled v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Mesina 7. maja. V tunelu Peloritana za novo železnično progo Mesina-Palermo bilo je 350 delavcev pri delu, ki so hkratu vsi, razen nekaterih pri urodu stoječih, radi plinov popadali na tla. K sreči je bila takoj pomoč pri rokah in v 20 minutah bili so vsi delavci na prostem zraku. Ker se mnogi po več ur nesno zavedli, govorilo se je sprva o 300 mrtvih. Po neumornem prizadevanju posrečilo se je rešiti večino. Vender utegne biti do 60 mrtvih. Del galerije se je zrušil, delo se je ustavilo.

Berolin 8. maja. Cesar imel boljšo noč, čuti se danes krepkejša.

Bukurešt 8. maja. Včeraj zvečer ob 10. uri ustrelil je bivši mestni stražmešter s puško dvakrat v okno kraljeve palače in razdrobil šipe. Ko so ga prijeli, grozil se je kralju.

Poslano

Za preprijazni vsprejem pretečeno nedeljo se srčno zahvaljuje vrlim Vrhnčanom

Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“.

(329)

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
7. maja	7. zjutraj	744.1 mm.	10.2° C	sl. vzh.	jas.	
	2. popol.	742.0 mm.	19.0° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	742.9 mm.	12.2° C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura 13.8°, za 1.4° nad normalom.

Dunajska borza

dné 8. maja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	79. —	78.95
Srebrna renta	80.55	80.55
Zlata renta	110.25	109.95
5% marcna renta	93.60	93.40
Akcije narodne banke	874. —	871. —
Kreditne akcije	284.20	280. —
London	126.75	126.80
Srebro	—	—
Napol.	10.08	10.08 1/2
C. kr. cekini	5.95	5.95
Nemške marke	62.12 1/2	62.12 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	167
Ogerska zlata renta 4%	97	40
Ogerska papirna renta 5%	85	90
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	118
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	127	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	50
Kreditne srečke	178	25
Rudolfove srečke	20	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	107
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	227	50

Dva mlina

proda prostovoljno po jako nizkej ceni Barbara Obad v Šamoboru na Hrvaškem. (317-2)

Bouillon-Extract.

Gomolična dišava.

(Trüffel-Würze.)

Fine moke za juho.

Centralna zaloga: Wien, I., Jasomirgottstrasse 6.

Dobiva se v prodajalnicah delikates in kolonialnega blaga ter v droguerijah. (902-15)

Prodajajo: Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Perdan, Schussnig & Weber. — V Zagorji: Michelic, Iv. Müller, rudniška bratovska skladišnica. — V Litiji: Ivan Waggonik.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Josip Vošnjak.

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpe na pomanjkanji slasti, napenjanji, tišanji v želodci in nerednem iztrebljenji, zadobé zopet zdravje, če rabijo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Škatljica stane 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštnem povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 11 (31-5)

Umrli so:

5. maja: Mina Martine, gostija, 76 let, Hradeckega vas št. 32, za oslabljenjem.

6. maja: Luitgarde baron. Šönberger, uradnikova žena, 25 let, Gradišče št. 16, za rakom v kosteh. — Marija Reser, gostija, 82 let, sv. Petra cesta št. 57, za oslabljenjem.

7. maja: Liza Hafner, gostija, 70 let, sv. Petra cesta št. 77, za oslabljenjem. — Janez Doles, prisiljenec, 60 let, Poljanski nasip št. 50, za pljučno zabuhlostjo. — Miha Zabukovic, gostac, 78 let, na Francišanskem mostu, za mrtvomdom.

V deželnej bolnici:

2. maja: Ana Geržlauc, gostija, 85 let, za oslabljenjem. — Ignacij Medved, gostac, 81 let, za oslabljenjem. — Marija Dobrovolc, gostija, 42 let, za jetiko.

3. maja: Fran Štrukelj, mesarski pomočnik, 18 let, za jetiko. — Marija Gregorc, krojačeva žena, 55 let, za oslabljenjem možij. — Liza Tomazin, mizarjeva udova, 80 let, za oslabljenjem. — Jera Potisek, dninarca, 60 let, za jetiko.

4. maja: Luka Šebenik, gostac, 80 let, za oslabljenjem.

5. maja: Miha Hribar, pek, 54 let, za krvavenjem.

6. maja: Liza Čizman, ribičeva žena, 82 let, za vnetjem sapnika. — Antonija Antri, gostija, 60 let, za plevritičnim eksudatom.

Kuverte s firmo

priloga po nizkej ceni

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (192-290)

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrto leta gld. 1.15.

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam. Vzdržanja zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravnava, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetji, bljevanji, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodci, pri prenapolnjenji želodca z jedmi, zastinjenji, krvnem natoku, hemeroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja eso delavnost prebave, napravi kri zdravo in čisto in telesu dá zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvrstnega upliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

1 steklenica 50 kr., 2 steklenici 1 gld.

Na tisoče pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne prevari, opozarjam, da je vsaka steklenica „dr. Rosovega zdravilnega balzama“ po meni prirejena in v moder karton zavita, ima na strani napis: „Dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarn „pri črnem orlu“ B. Fragnerja, Praga 205-3“ v nemščini, češčini, madjarsčini in francoščini, na pročelji pa natisneno mojo zakonito varovano varstveno znamko.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi

B. FRAGNER-ja, lekarna „pri črnem orlu“,

Praga, št. 205-3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekar; Vilj. Mayr, lekar; Eras. Birschtz, lekar; Jos. Svoboda, lekar; U. pl. Trnkoczy, lekar. V Postojini: Fr. Baccaroloh, lekar. V Kranji: K. Savnik, lekar. V Novem Mestu: Dom. Rizzoli, lekar; Ferd. Halka, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Christofletti, lekar; A. de Gironcoli, lekar; E. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar.

Vse lekarnе v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi s na tisoče zahvalnih pisem priznано:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Rabi se, če se ženam prasa unamejo ali strdijo, pri oteklinah vsake vrste, pri črvu v prstu in pri zanohtnici, če se roko ali nogo zvije, pri morskej mrtvi kosti, zoper revmatične oteklino, kronično unetje v kolenih, rokah in ledjih, zoper potne noge, pri razpokanih rokah, zoper odprte rane na nogah in na vsakem delu telesa sploh, vratnej oteklini.

Vse bule, oteklino in utrdine ozdravi v kratkem, če se gnoji, izvleče ven ves gnoj ter v kratkem ozdravi.

V škatljicah po 25 in 35 kr. (178-4)

SVARILLO! Ker se Praško univerzalno mazilo od več strani ponareja, opozarjam, da ga po pravem receptu le jaz izdelujem. Pristno je samo, če imajo rumene škatljice, v katerih je mazilo, nauk, kako je rabiti, na rudečem papirju tiskan v devetih jeziki in so zavite v svetlomoder karton, ki ima natisnjeno varstveno znamko.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Javna zahvala.

Podpisani štejejo si v dolžnost „AZIENDI“ avstro-francoški zavarovalnici proti požaru in nesrečnim slučajem na Dunaji, zastopani po glavnem zastopu v Ljubljani pri gospodu Josipu Prosenč-i, izreči tem potom iskreno zahvalo za jako hitro cenitev škode, katera nas je vsled požara dne 28. aprila 1888 zadela, in pa za tako hitro in popolno izplačanje zavarovanih zneskov.

V tem slučaju videli smo, da je brza pomoč dvojna pomoč in zato ponavljamo našo iskreno zahvalo „AZIENDI“ še jedenkrat ter priporočamo to zavarovalnico vsakteremu najtoplejše.

RATEČE, dné 5. maja 1888.

(328)

Venet Janez. Kerstein Šimen. Markove Josip. Kerstein Janez. Kerstein Neža. Erleh Josip. Kopavnik Janez. Mežik Janez. Petrič Štefan. Uranc Jakob. Kunstlj Janez. Markove Šimen. Petrič Jurij. Petrič Jakob.

Županstvo v Ratečah, dné 6. maja 1888.

Josip Pintbach m. p.,

župan.

L. S.